

De kerk als bruid van Christus

Liturgiesuggesties:

Schriftberijming 36: 1, 2 en 3

Psalm 9: 1, 4 en 5

Psalm 25: 4 OB

Psalm 45: 7 OB

Psalm 106: 1, 18, 21 en 22

Psalm 147: 1 OB

Psalm 147: 6 OB

Ezechiël 16: 1-14 en 58-63

Openbaring 19: 1-10

Dordtse Leerregels 2: 8 en 9

Gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

De mooiste dag van je leven!

Je trouwdag ... ja, natuurlijk.

Lang heb je er naar uitgekeken.

Je hebt flink wat gespaard.

Een eigen huisje kunnen inrichten.

De zaken zijn geregeld.

Gemeente-huis, kerk en bruiloft.

Als alles gaat zoals je geplanned hebt moet het wel de mooiste dag van je leven worden.

Een dag om nooit te vergeten. Een heerlijke dag.

Je stapt als bruidegom in je trouwauto en laat je rijden naar het huis van je bruid.

Je belt aan, bruidboeket in de hand, je belt nog een keer aan en eindelijk de deur gaat open, maar wat blijkt: je bruid is er vandoor, met een ander.

Kun je je dat voorstellen?

De vrouw waar je je hele leven mee zoudt willen delen ... ze is er vandoor.

Dan stort toch heel je trouwdag in elkaar?

Ik moest aan die trouwdag denken, broeders en zusters, jongens en meisjes, bij het lezen van artikel 9 van de Leerregels van Dordrecht.

Daar gaat het ook over een trouwdag, over een Bruidegom en zijn bruid.

Over Christus en zijn gemeente.

Over de Zoon van God en u, jou en mij!

Over beminnen, dienen en prijzen hier en in alle eeuwigheid.

Stel je voor dat het zou gebeuren: de Bruidegom komt en er is geen bruid.

Het zal - als het aan God ligt - nooit en te nimmer gebeuren.

Als het aan God ligt zal er altijd een bruid, een Kerk van gelovigen zijn.

Daarover, broeders en zusters, jongens en meisjes, wilde ik vanmiddag met u over nadenken ... vanuit de Schrift en onze belijdenis.

De Kerk als bruid van Christus.

*

Nu komen we het woord kerk als zodanig nergens in de Bijbel tegen.
We lezen wel over gemeente van Christus en over volk van God.
Je begrijpt het heeft allemaal met elkaar te maken.
Daarom wil ik eerst met u luisteren naar Ezechiël 16.
Daar lezen we hoe Israël volk van God geworden is.
In Ezechiël 16 wordt Israël voorgesteld als een pasgeboren ongewenst kind.
In de oude, antieke wereld sprong men met ongewenste kinderen nogal gemakkelijk om.
Zo was b.v. in het oude Rome het-te-vondeling-leggen van baby's wettelijk geoorloofd.
Overall tussen de hoge flats van de stad - flats waren er toen ook al! - bevonden zich de publieke vuilnisbelten.
Ouders hadden het wettelijk vastgestelde recht ongewenste kinderen ná de geboorte op die publieke vuilnisbelten te deponeren.
Een groot deel van die kinderen kwam daar om van honger en kou.
Anderen werden verscheurd door rondzwervende honden.
Nog weer anderen werden door voorbijgangers meegenomen.
Dat deden ze niet omdat ze medelijden met die kinderen hadden, maar om het geld.
Zulke kinderen werden later als slaaf verkocht.
Ze brachten dus geld op.

Zo was het ook met Israël gegaan, zegt Ezechiël 16.
Het was een ongewenst kind.
Zijn vader was een Amoriet en zijn moeder een Hethitische: allebei heidenen.
Ze namen niet eens de moeite hun pasgeboren kind wat te verzorgen.
Het werd niet eens gewassen.
De navelstreng werd niet afgesneden.
Het werd niet in een paar doeken gewikkeld.
Het werd zo maar, vuil en smerig en naakt, ergens aan de kant van de weg gelegd.

Dat is, broeders en zusters, jongens en meisjes, nu niet bepaald een geboortegeschiedenis om prat op te gaan en om mee voor de dag te komen.
De joodse rabbijnen hebben zich dan ook gruwelijk geërgerd aan Ezechiël 16.
Ze waren het er vrijwel allemaal over eens, dat dít gedeelte niet voorgelezen kon worden in de godsdienstoefeningen.
Een voorbeeld dat men zich stootte aan het Woord van God.

Dat Woord zegt: Kerk-zijn, volk van God-zijn, is iets dat we op geen enkele manier aan onszelf te danken hebben.
We hebben geen enkele reden om trots te zijn op onze afkomst.
Wat onze afkomst betreft waren we radicaal verloren.
Voor de dood bestemd!
Dat we - desondanks - toch Gods volk zijn, hebben we enkel en alleen aan Gods ingrijpen te danken.
Het bestaan van de kerk is - van begin tot eind - helemaal Gods werk.
Dat maakt Ezechiël 16 ook duidelijk.

Terwijl Israël, broeders en zusters, jongens en meisjes, als een vuile, naakte baby ... aan de kant van de weg lag, trok niemand zich er iets van aan.
Alle voorbijgangers liepen ongeïnteresseerd voorbij.
Maar toen kwam de HERE.
Ook Hij zag het pasgeboren kindje liggen.
Maar Hij haalde zijn schouders niet op en liep niet door.
Hij bleef staan, bukte Zich en pakte dat met bloed besmeurde, van honger trappelende en huilende hoopje ellende op en nam het mee en verzorgde het.
En dat niet ... om er een slavinetje van te maken.
Integendeel.
Toen het meisje opgegroeid was, kreeg Hij haar lief.
Hij breidde de slip van zijn kleed over haar uit en ging - onder ede - een verbond met haar aan.
In plaats van zijn slavin werd ze zijn bruid.
Hij zalfde haar met olie.
Hij gaf haar een kleurig geborduurde trouwjurk en schoenen van kostbaar leer.
Ze werd behangen met sieraden: armbanden, halskettingen, neus- en oorringen, een prachtige kroon, goud en zilver.
En ze kreeg uitgezocht eten.
Op die manier, broeders en zusters, jongens en meisjes, werd ze onherkenbaar veranderd.
Ze werd een schoonheid.
Overall in de wereld werd met bewondering over deze bruid gesproken.
Kijk, zegt Ezechiël: Dat is nu de kerk, een betoverende bruid.
Dat heeft ze niet van zichzelf, maar dat heeft de HERE van haar gemaakt.
Dankzij zijn verkiezing werd Israël een stralende schoonheid.

Maar wat gebeurt?

Die bruid van God is zich als een slet, als een brutale hoer, gaan gedragen.
Eigenlijk was het nog erger.
Een hoer láát zich tenminste nog betalen.
Maar Israël gebruikte de geschenken van de HERE als een lokaas om mammen aan te lokken.
Ze gaf die bruids-geschenken weg aan haar minnaars.
Het volk van God, gemeente, is Hem niet trouw gebleven.
Het heeft zijn verkiezing ... niet vastgemaakt.
Het heeft God - aan Wie het alles te danken had - opzij geschoven en bedrogen.
En natuurlijk kon het toen niet goed blijven gaan.
Na een verbazingwekkend lang geduld heeft de HERE zijn volk in ballingschap gezonden.
Toen heeft Hij zijn bruid zijn huis uit gejaagd.
En je zou zeggen: dat is het einde. Nu is het finaal afgelopen.
Zijn bruid heeft het voorgoed bij Hem verbruid!
Maar dan komt toch die wondere verkiezing weer om de hoek kijken.
'Ik zal, zegt de HERE, mijn verbond met u uit de dagen van uw jeugd gedenken en Ik zal een eeuwig verbond met u oprichten, wanneer Ik verzoening zal doen voor alles wat gij gedaan hebt.'
Dat is, broeders en zusters, jongens en meisjes, het verrassende en onverwachte einde.

Er komt toch nog een happy ending.

Maar ook dat is - evenals het begin - alleen en uitsluitend te danken aan Gods liefde. De kerk dankt haar bestaan en voortbestaan slechts aan de liefde van God!

*

Broeders en zusters, jongens en meisjes, als God en Jezus Christus en de Heilige Geest er niet waren, zou er geen Kerk zijn.

Als God ons niet had uitverkoren, zou de Kerk eenvoudig niet ontstaan zijn.

Dan zouden we vuil en smerig, stuiptrekkend in onze zonden, op de mestvaalt van het leven als vondelingen sterven.

Maar ook het voortbestaan van de Kerk is van God en Christus en de Heilige Geest afhankelijk.

Als Zij ons niet vasthielden, zou er toch nog niets van ons terecht komen.

Dan zouden we toch weer in de walgelijkheid van onze zonden wegzinken.

Wanneer het voortbestaan van de Kerk van mensen afhing, zou er allang geen Kerk meer zijn.

Dat lezen we ook in Hosea 1 - 3.

Ook dáár wordt de relatie van God tot zijn volk aangeduid met het beeld van een huwelijk.

De profeet Hosea moet een vrouw trouwen, die hem ontrouw is en die telkens bij hem wegloupt.

Israël, de vrouw van God, loopt ook telkens bij Hem weg.

Maar zoals Hosea steeds weer achter haar aan gaat en haar weer thuis haalt en weer dingt naar haar liefde, zo laat de HERE zijn volk ook niet los.

*

We trekken de lijnen door naar het Nieuwe Testament.

Daar gaat het over het gekocht en betaald zijn met het bloed van Christus.

Weer dat beeld van de slavernij.

Christus heeft de gemeente / de Kerk als bruid verworven door voor haar te betalen.

Met zijn bloed. Met zijn leven.

Dat is eigenlijk iets wat je je niet kunt voorstellen.

De Bruidegom - die zoveel van zijn bruid houdt, die zoveel voor haar over heeft - dat Hij zijn leven daarvoor geeft.

Als er geen opstanding uit de doden zou zijn dan was het ook iets onbegrijpelijks.

Maar Jezus, de Bruidegom, is uit de doden opgestaan.

Hij is naar de hemel gegaan om daar alle voorbereidingen te treffen voor zijn aanstaand huwelijk.

Als we daar Openbaring 19 naast lezen wordt het opeens duidelijk wat er allemaal nog staat te gebeuren.

In Openbaring 19 lezen we van de bruiloft van het Lam. Johannes - verbannen om zijn geloof naar het eiland Patmos - "hoorde als een stem van een grote schare en als een stem van vele wateren en als een stem van zware donderslagen, zeggende: "Halleluja! Want de Here, onze God, de Almachtige, heeft het koningschap aanvaard. Laten wij blijde zijn en vreugde bedrijven en Hem de eer geven, want de bruiloft des Lams is gekomen en zijn vrouw heeft zich gereed gemaakt; en haar is gegeven zich

met blinkend en smetteloos fijn linnen te kleden, want dit zijn de rechtvaardige daden der heiligen." (Openb. 19:6-8)

Christus, de Bruidegom, is nú nog in de hemel.

Wij, zijn gemeente, zijn bruid, zijn nog op de aarde.

We zijn met Christus verloofd.

Maar er zal een moment komen, dat de Bruidegom zal komen en de bruid van Christus, de vrouw van Christus zal worden.

Ziet u daar ook zo naar uit? Naar die dag van de bruiloft?

Wat van ons gevraagd wordt is dat we ons daarvoor gereed maken.

Dat we ons kleden met het bruiloftskleed.

Hoe dat er uitziet?

Het is - schrijft Johannes - geweven met de rechtvaardige daden van de heiligen.

Het is ... een wonderbaar kleed, rein en heilig, fijn linnen, dat spreekt van onze dienst hier op aarde voor de HERE.

Rechtvaardige daden van de heiligen: de daden, die uit liefde door de gelovigen op aarde werden gedaan.

Mag ik dat, om het wat meer handen en voeten te geven, inkleuren vanuit Efeziërs 5. Ook dáár wordt het beeld van het huwelijk gebruikt voor de verhouding tussen Christus en zijn gemeente.

In Efeziërs 5:22-33 brengt Paulus dat ter sprake.

Daar schrijft hij over de relatie tussen man en vrouw als die tussen Christus en zijn bruids-gemeente.

Trefwoord in Efeziërs 5 is: elkaar onderdanig zijn.

In de Bijbel is dat: je vrijwillig aan elkaar onderschikken.

Dienstbaar zijn aan die ander. Je voor die ander ter beschikking stellen.

Daar gaat het om.

We behoren ons als leden van het lichaam van Christus ter beschikking van elkaar te stellen. Vrijwillig.

Dat verwacht Christus van je.

Een goed huwelijk kan alleen maar echt functioneren als een samenspel van twee mensen die niet elkaars rivalen zijn, maar die elkaar aanvullen en zo elkaar de ruimte geven.

Het gaat om liefde voor elkaar.

Wat is, broeders en zusters, jongens en meisjes, het kenmerkende van liefhebben?

Het is: jezelf wegschenken, jezelf prijsgeven in plaats van jezelf doordrukken en de baas willen zijn.

Dat heeft de Bruidegom Christus gedaan.

Hij heeft Zichzelf niet doorgedrukt, maar Zich volledig aan ons weggeschonken.

Zo moeten ook wij ons wegschenken aan elkaar.

Hij heeft aan ons de ruimte gegeven.

Door die ruimte te maken door zijn dood aan het kruis.

Zo moeten ook wij elkaar de ruimte geven. In het huwelijk, in de gemeente.

Maar dat is onmogelijk buiten Christus om.

Alleen vanuit de verbondenheid met Hem en vanuit de ruimte die Hij ons heeft gegeven door Zich voor ons over te geven, is de gemeente niet een plaats waar we

elkaar bevechten en wurgen, maar een plaats waar we elkaar de ruimte geven en op adem kunnen komen.

Zij is immers de bruid van Christus!

Bekleed met de rechtvaardige daden van de heiligen.

Mag ik u vanmiddag vragen: Hebt u, heb jij al mee geweven aan dat blinkend en smetteloos fijn linnen kleed?

Heb je de HERE al eens gevraagd: Wat kan ik nu voor U doen? Hoe kan ik mij gereed maken voor de bruiloft van het Lam?

Uit onze toewijding aan Christus blijkt hoezeer wij Hem hebben lief gekregen.

U houdt toch ook van Christus? Jij wilt toch ook bij de Here Jezus horen?

Of je nu jong of oud bent ... je verlangt toch naar het moment dat de Here Jezus zal komen om zijn bruid in zijn armen te sluiten?

Hoe zou een bruidegom zich voelen als hij zou merken dat zijn bruid helemaal geen interesse toont om met hem te trouwen?

Hoe zou een bruidegom zich voelen als zijn bruid op de huwelijksdag er met een ander van door blijkt te zijn?

Tot drie keer toe horen we de Bruidegom in het laatste bijbelboek zeggen: "Zie, Ik kom spoedig; wacht nog maar een ogenblik, Ik kom haastig!"

En de Geest en de bruid zeggen: "Kom!"

Ja, de Geest is het die ons daarbij helpt. Hij kent de Bruidegom.

Hij weet Wie de Here Jezus is.

Hij is op het Pinksterfeest uit het Vaderhuis gekomen om ons hier op aarde te vertellen hoe de Here Jezus is.

En die Geest wekt in onze harten het verlangen, opdat ook de bruid - samen met de Geest - zou zeggen: "Kom, Here Jezus!"

De Geest is als de verlovingsring die een teken wil zijn dat je bij die Ander hoort.

Zo'n ring richt je aandacht, je verlangen en je liefde op die Ander, op de Here Jezus.

Telkens als je die ring ziet wordt je aan Hem herinnerd.

Wie Hij is, wat Hij voor je betekent.

Zo'n ring is ook een teken voor mensen om je heen.

Ook zij weten: die jongen, dat mensje, die man, die vrouw gaat met een Ander.

Daar kan en daar mag je niet tussenkomen.

*

De gemeente, de Kerk, als de Bruid van Christus.

Er zal - zeggen de Leerregels van Dordrecht - altijd een Kerk van gelovigen zijn, gegrondvest in het bloed van Christus;

Hem, haar Heiland, die voor haar, als een bruidegom voor zijn bruid, zijn leven aan het kruis gegeven heeft, bemint zij standvastig, Hem dient zij ononderbroken, Hem prijst zij hier en in alle eeuwigheid.

Wij maken ons, broeders en zusters, jongens en meisjes, de laatste tijd nogal zorgen over de toekomst van de Kerk.

De onderzoeken van Piet van der Ploeg en anderen laten zien, dat veel jongeren - bewust of onbewust - hebben afgehaakt van de Kerk.

Wat erger is dat bij hun ouders slechts lege vormen worden gevonden zonder echt geloof. Hun geestelijk testament is leeg.

Zal er straks nog geloof gevonden worden op aarde?

Zal er straks nog geloof gevonden worden in Nederland?

Zal er straks nog geloof gevonden worden in ons, in u, in jou en in mij?

Geloof in de Bruidegom! Geloof in zijn liefde! Geloof in zijn komst!

Ik weet wel zeker.

Want God Zelf heeft Zich een bruid uitgekozen voor zijn Zoon.

De Kerk van gelovigen is de Bruid van Christus.

En u voelt wel ... die Kerk is niet aan tijd of plaats gebonden.

De uitverkorenen zullen - te zijner tijd - tot één vergaderd worden.

Te zijner tijd. Dat is Gods tijd.

Wij maken ons gereed voor die tijd.

De tijd, dat wij - met allen die geloven - door Jezus Christus, onze Bruidegom in de armen worden gesloten.

Dan zullen we het bruiloftsfeest met Hem vieren.

O ja, nog één ding: Maar hoe zit het nou met je bruiloftskleed?

Amen.

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Leeuwarden 11 december 1994

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !